

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.10 Volitelné předměty

5.10.1 Dramatická výchova

Blok předmětů:

VOLITELNÉ PŘEDMĚTY (DISPONABILNÍ HODINY)

Název předmětu:

DRAMATICKÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Dramatická výchova

Hlavním cílem vyučovacího předmětu je vést žáka k získání dobré úrovně jazykové kultury a mateřského jazyka, které patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání, a vybavit žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Dále vytvořit předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Dramatická výchova navazuje na předmět Český jazyk a literatura a úzce s ním spolupracuje.

Dramatické umění má v našem pojetí dramatické výchovy podobu kolektivní tvorby. Při ní se žáci učí principům komunikace ve skupině, kooperace, práce v tvůrčím pracovním týmu. Tyto zkušenosti získávají žáci kontaktem s dramatickým uměním, s dramatickým jednáním v herních situacích a jevištních situacích. Prostřednictvím vlastní tvorby a výchovy diváctvím jsou vedeni k účtě k práci druhých i k jejímu hodnocení a kritickému posouzení. Současně s praktickou činností jsou žáci postupně seznamováni s dramatickým uměním, a to nejen s divadelním uměním, ale i s dalšími dramatickými žánry. Dozvídají se o nejdůležitějších etapách vývoje divadla, dále si osvojují základní pojmy z teorie hry a dramatu . Předmět dramatická výchova je vyučován na 2. stupni základní školy v 6. třídě ve dvouhodinovém bloku.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Dramatická výchova

UČITEL

- Volí cestu ke konkretizovaným výstupům vyučovacího předmětu a navazuje a získané vědomosti z předmětu český jazyk a literatura
- Podporuje zvyšování čtenářské gramotnosti žáků a vytváření pozitivního vztahu žáků k divadlu
- Využívá dostupných nebo vlastních materiálů blízkých každodennímu životu žáků
- Volí metody a formy práce, pomocí nichž vytváří dostatek stimulů pro aktivní práci žáků
- Vede žáky ke zdokonalování jejich vyjadřovacích schopností a dovedností.

ŽÁK

- Podílí se na výstavbě vyučovací hodiny, dle možností vyhledává informační zdroje mimo školu, prezentuje svou snahu.
- Spolupracuje se spolužáky, zapojuje se do skupinové práce, komunikuje ve skupině
- Dokáže zhodnotit práci svoji a práci spolužáků
- Získává základní znalosti z historie divadla a divadelních žánrů a uplatňuje je v běžném životě
- Vytváří si vztah k divadlu

<p>KOMPETENCE K UČENÍ vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení. - Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující). - Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.
---	---

<p>KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickém uvažování a k řešení problémů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Na modelových příkladech ve svých předmětech naučíme žáky algoritmu řešení problémů. - Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů. - Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.
--	--

<p>KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Podporujeme různé formy komunikace - Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. - Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. - Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti. - Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
---	--

<p>KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. - Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.
---	--

<p>KOMPETENCE OBČANSKÉ vychovávat žáky - jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, - jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, - jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. - Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí.
--	--

<p>KOMPETENCE PRACOVNÍ vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
--	--

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) :

2. stupeň

- žák uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla
- propojuje somatické dovednosti při verbální a neverbální vyjádření, na příkladech doloží souvislost mezi prožitkem a jednáním u sebe i druhých
- rozvíjí, variuje a opakuje herní situace (samostatně, s partnerem, ve skupině), přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí
- prozkoumává témata z více úhlů pohledu a pojmenovává hlavní téma a konflikt, uvědomuje si realitu a fikci
- přistupuje k dramatické a inscenační tvorbě jako ke společnému tvůrčímu procesu, ve které přijímá a plní své úkoly, přijímá zodpovědnost za společnou tvorbu a prezentaci jejího výsledku
- rozpoznává ve vlastní dramatické práci i v díle základní prvky dramatu, pozná základní divadelní druhy a dramatické žánry a jejich hlavní znaky, kriticky hodnotí dramatická díla i současnou mediální tvorbu

Učivo (U)

ZÁKLADNÍ PŘEDPOKLADY DRAMATICKÉHO JEDNÁNÍ

psychosomatické dovednosti – práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace

herní dovednosti – vstup do role, jevištní postava; strukturace herní a jevištní situace

sociálně komunikační dovednosti – komunikace v běžných životních situacích, v herních situacích a v situacích skupinové inscenační tvorby, prezentace, reflexe a hodnocení, spolupráce, organizace tvůrčí skupinové práce

PROCES DRAMATICKÉ A INSCENAČNÍ TVORBY

náměty a témata v dramatických situacích – jejich nalézání a vyjadřování

práce na postavě – charakter, motivace, vztahy

konflikt jako základ dramatické situace – řešení konfliktu jednáním postav

dramatická situace, příběh – řazení situací v časové a příčinné následnosti, dramatizace literární předlohy **inscenační tvorba** – dramaturgie, režie, herecká práce, scénografie, scénická hudba a zvuk

komunikace s divákem – prezentace, sebereflexe

RECEPCE A REFLEXE DRAMATICKÉHO UMĚNÍ

základní stavební prvky dramatu – situace, postava, konflikt, téma, vrchol, gradace

základní dramatické žánry – komedie, tragédie, drama

základní divadelní druhy – činohra, loutkové divadlo, opera, opereta, muzikál, balet, pantomima

současná dramatická umění a média – divadelní, filmová, televizní, rozhlasová a multimediální tvorba

vybrané etapy a typy světového a českého divadla

výrazné osobnosti české a světové dramatické tvorby

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu
6. ročník:

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák: -seznámení s historií divadla a jeho vývojem -seznámení s výraznými osobnostmi české a světové dramatické tvorby</p> <p>-seznámí se se základními divadelními pojmy</p> <p>-rozpoznává divadelní žánry a druhy -uplatňuje kultivovaný mluvený projev, dodržuje základy hlasové hygieny</p> <p>-přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí</p> <p>-rozvíjí, variuje, opakuje herní situace</p> <p>-rozporná ve vlastní dramatické práci i v dramatickém díle základní prvky dramatu</p> <p>-kriticky hodnotí dramatická díla i</p>	<p>-Historický vývoj divadla –antické divadlo -středověké divadlo -divadlo v době Národního obrození -divadlo před první světovou válkou -meziválečné divadlo -divadlo poválečné -současné divadlo</p> <p>-seznámí se základními divadelními pojmy – herec, režisér, hlediště, jeviště, kulisa, dekorace apod.</p> <p>-typy divadelních žánrů a druhů -práce s dechem, správné tvoření hlasu, verbální, neverbální komunikace</p> <p>-náměty a témata, práce na postavě, komunikace s divákem -herní dovednosti-vstup do role, jevištní postava a situace</p> <p>- základní stavební prvky dramatu</p> <p>-současná dramatická umění a média</p>	

současnou mediální tvorbu -hodnotí vlastní tvorbu a tvorbu skupiny		
---	--	--